

Berrien buletina

AGOIZKO UDALA

www.agoitz.eus – www.facebook.com/ayuntamientoaoiz

n°47 – 2021eko apirila
MARTXOKO LABURPENA

Agoizko Toki Agenda 21-eko bigarren Foroa egin da. Orain ekintzak proposatzeko garaia da

Agoizko Tokiko Agenda 21 berri-tzeko lan prozesuak (parte-hartze publikoaren bidez) aurrera jarraitzen du. Joan den otsailean aurkeztutako Agoizko Jasangarritasun Diagnostikoa hiria hobetzen lagunduko duen Tokiko Ekintza Plana egiteko abiapuntua dugu.

Martxoaren 11n egin zen Agoitz Jasangarriaren bigarren foroa, eta herriko hainbat arlotako hogeitortsonak parte hartu zuten. Herritarren foroak ordu eta erdiko iraupena izan zuen, eta jardueraproposamen batzuk biltzeko lanari ekin zitzaion. Proposamen horiek berrikusi, osatu eta multzokatu ondoren, Tokiko Ekintza Plana (LEP) osatu zen, udal-ekintza jasangarritasunera bideratzeko.

Foroaren lanari esker, I. Foroan lehenetsi ziren ardatzetan (lurraldea, paisaia eta biodibertsitatea, hirigintza- eta populazio-eredua, klima-aldaketa eta hiri-ekonomia) oinarritutako lehen hogeit ekintza proposamenak jaso ahal izan ziren.

Hemendik aurrera, ideiak eta proposamenak biltzeko aldi bat irekiko da, Tokiko Ekintza Planean sartzeko. Proposamenak jasotzeko bi bide zehaztu dira:

- Herritarrek parte hartzeko gal-detegia.
- Elkarrizketa sakonak Udaleko, mankomunitateetako, elkarteetako eta herritarren kolektiboetako kargu eta teknikariek.

Jasotako proposamen guztiekin, laguntza teknikoak Tokiko Ekintza Planaren lehen zirriborroa egingen du, eta, Udalarekin eztabaidatu ondoren, herritarren partaidetzarako **hirugarren foroan aurkeztuko da. Foro hori apirilaren 15ean egingen da, arratsaldeko seietan, kultur etxean.** Hirugarren foro hori Tokiko Ekintza Planaren zirriborroa berrikusteko eta datozen urteetan garatu beharreko lehentasunezko ekintzak hautatzeko izanen da.

Orain, inoiz baino gehiago, zure parte-hartzea beharrezkoa da Tokiko Agenda 21 honek Agoizko herritarren beharrak eta kezak jaso ditzan.

Renovando la Agenda Local 21 de Aoiz
Priorizando acciones

Agoizko Tokiko Agenda 21 berri-tzen
Ekintzak lehenesten

15 abril / apirila
CAJA DE CULTURA
KULTUR ETXEA 18:00 h.

AGOIZKO UDALAREN KOMUNIKAZIO, INFORMAZIO ETA PARTAIDETZA PLANA 2021

Berrien buletin hau e-mailez jaso nahi baduzu, igorri mezu bat comunicacionaoiz@gmail.com-ra, eta bertan adierazi gaia, hots, buletina.

Agoizko DBHI berria egiteko obrak hasi dira

Obraren enpresa esleipenduna, Rio Valle, S.L., dagoeneko hasi da inguruko perimetro hesia jartzen, bai eta Kanpondoa aparkalekuan egonen diren obra etxolak eta garabia ere. Gainera, makineria obretara sartzeko ibilbide bat prestatu da. Hilerriko bidea, Siemens-Gamea biribilgunera ateratzen dena, kamioiak sartu eta ateratzeko erabiliko da, eta Irati auzoko kale baten barna joanen da. Makineria etengabe zirkulatzeko ari denez, kale horretan ezin izanen da aparkatu obrek dirauten bitartean.

Hartu den beste neurri bat da Irigai auzoa eta Kanpondoa lotzen dituen bidea, futbol zelaia zeharkatzen duena, ixtea. Eraikina egiten den lur-zatia hesi batekin itxi denez, ezin da kirol gunera ailegatu.

Ondorioz, Kanpondoko instalazioetara sartzeko, kirolgunea ixten duen hesiarekiko paraleloa den, oinezkoentzako egokitua, bide bat erabili ahal izanen da.

Agoizko Udalak ulertzen du obra horiek eragozpen handia izanen direla ere hurbilen bizi direnentzako bereziki, eta, zehazki, Irati auzoko 17. zenbakitik 23.era bitarteko etxeetakoentzako. Hori dela eta, ulertzea eta pazientzia edukitzea eskatzen dugu, proiektu hau auzotar guztien onerako izanen baita, zalantzarik gabe, maila pedagogiko altua eta kalitatezko hezkuntza bultzatuko baititu.

Institutu berria altxatzeak 2,89 milioi euro baino gehiagoko inbertsioa suposatuko du, bederatzi hilabetetan egiten da, eta lanak urte honen amaierarako bukatuko direla aurreikusita dago. Zentro

berriak Udalak utzitako 3600 m² -ko lurzatie hartuko du. Espazio horretan eraikin bat egingen da, beheko solairua gehi bi solairu izanen dituen, eta 2981 m² -ko azalera izanen du guztira. DBHko bi lerro eta erdiko edukiera izanen du zentroak, eta hamar gela arrunt izanen ditu, gehi beste bederatzi espezifikoko eta bestelakoak, bai eta laborategia, bulegoak, irakasketa gela eta departamentuak, bai eta beharrezkoak diren gainerako espazioak ere, hala nola biltegiak, komunak edo instalazio-gelak.

Eraikin berriak gaur egun San Migel ikastetxe publikoan ikasten ari diren Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleentzako espazio propioa edukitzea ahalbidetuko du. Horri esker, Haur Hezkuntzarako eta Lehen Hezkuntzarako espazioa arinduko da.

ACCESO MAQUINARIA Y CAMIONES / MAKINENTZAKO ETA KAMIOIENTZAKO SARBIDEA
ACCESO PEATONAL / OINEZKOENTZAKO SARBIDEA
ZONA VALLADA / HESIZ ITXITAKO EREMUA
ACCESO CORTADO / SARRERA MOZTUTA

Gobernuak industriarako lurzorua eskuratu du

María Chivite presidentea, José Mª Aierdi presidenteordearekin eta Elma Saiz Ekonomia eta Ogasun kontseilariarekin batera, Zangoza eta Prepirineo eskualdeko udal-ordezkariekin bildu zen, eskualdean egiten diren zenbait ekimen eta inbertsio aurkezteko. Ekitaldia Zangozako Karmengo Auditorioan egin zen, eta hogeita bat udal ordezkarik izan ziren, tartean Angel Martín Unzué Agoizko alkatea, Cederna Garalur Nafarroako Udala eta Kontzejuen Federazioko kideak, Zangozako Eskualdeko Mankomunitateko eta Iratikoko Hiri

Hondakin Solidoen Mankomunitateko ordezkariek.

Bileran, Gobernuak Agoizko industrialdean 30.000 m² industria-lurzoru (gaur egun erabilerarik ez duena eta finantza erakundeen esku dagoena) erosi zituela jakinarazi zen. Lur pribatua publiko bihurtzeko ekimen honen helburua Agoitzen enplegua eta aberastasuna sortzen duten enpresak erakartzea da, eremu kaltetua eta langabezia tasa altua baitago. Gobernuak onartu egin zuen 60.000 m²-tan negoziatu izana, baina, azkenean, erositako

lurzorua 30.000 metrokoa da, eta Neinsa parean dago, Ilpea eta errepedearen artean.

Agoizko alkateak positibotzat jotzen du albisteak; izan ere, zonaldeak egoera industrial prekarioari eta langabezia tasa altuari (% 15era iristen da) iraulia emateko beharrezkoak dira. Gainera, Angel Martín Unzué adierazi duenez, Agoizko Udala Nasuvinsa enpresa publikoaren esku dagoen Solanoko pabilioi zaharretan ekintzaileen enpresa-haztegi bat sortzea proposatu dio Gobernuari.

Jubiloteka: erabiltzaileen eta haien senideen asebetetzea kreditatu da

Zentroan eskaintzen den zerbitzua eta egunero egiten diren jarduerak ezagutzera emateko asmoz, Agoizko Jubilotekako erabiltzaileek eta haien senitartekoei bideo bat ateratu dute, zentroan izandako esperientziari buruzko testigantzak ematen dituenak. Lau minutuko iragarkia da, erabiltzaileen eta haien senideen balorazio positiboak jasotzen dituenak; izan ere, Jubilotekaren zerbitzuak, senideek ere aintzat hartuta, zuzenean eragiten du haien bizitzari kalitatea ematen.

Jubiloteka zerbitzuari esker, menpekoak ez diren adinekoen bizi baldintzak hobetzen dira, eta, gainera, eta haien zaintzaileen eta mendeko adinekoak ardurapean dituzten familien lana, familia eta bizitza pertsonala bateragarri egiteko laguntzen du.

Jubilotekan, mendekotasun moderatua duten pertsonen parte hartzen dute beren tokiko inguru-

nean. Gaian trebatutako pertsonen prozesu kognitiboak, zerebralak eta emozionalak hobetzeko tailerrak zuzentzen dituzte, bai eta prestakuntza- eta jolas-jarduerak ere. Jarduera horien guztien helburua narriadura fisikoa eta fisikoa prebenitzea da, eta mendekotasun larria prebenitzeko tresna gisa jardutea.

Udalak animatu nahi ditu 65 urte beteta dituzten, Agoitzen errolatuta dauden eta mendekotasun larria edo handia aitortuta ez duten pertsona guztiak zentroa bisitatzera, eta, Jubilotekara joan nahi izanez gero, udal bulegoetan izena ematera.

Lan deialdiak

Joan den martxoan egindako Agoizko Udalaren osoko bilkurak lan deialdi bat onartu zuen, Nafarroako Enplegu Zerbitzuaren bidez eskainiko dena. Agoizko udalaren zerbitzura lan anitzak egiteko eta aldi baterako (sei hilabeterako) lau langile kontratatuko egin da. Kontratazioak maiatzaren 3tik azaroaren 3ra arte iraunen du.

Era berean, beste eskaintza bat ere egin zuen, gizarteratze moda-

litatean (RIIS), Nafarroako Enplegu Zerbitzuaren diru-laguntzaren mende, hamabi hilabetez bi pertsona kontratatuko interes orokorreko edo sozialeko obrak eta zerbitzuak egiteko. Kasu horretan, kontratua 2021eko uztailaren 1etik 2022ko uztailaren 1era arte luzatuko da.

Euskararen hizkuntza eskakizuna duen B mailako kultura koordinatzailearen lanpostu hutsa bete-

tzeko deialdiko prozedurak aurrera jarraitzen du. Onartutakoen behin betiko zerrenda martxoaren 10ean onartu zen, alkatetzaren ebazpen bidez, eta joan den hilaren 25ean argitaratu zuen Nafarroako Aldizkari Ofizialak. Izena emandako guztiak onartu dira deialdian, eta, ondorioz, heldu den maiatzaren 7an hamabost pertsona lehiatuko dira plaza eskuratzeko.

‘Despentsa ehuntzen’ Agoitzera iritsi zen

Tokiko kontsumoari eta ekoizpenari buruzko «Despentsa ehuntzen» proiektuak informazio-jardunaldi bat egin zuen Agoitzen, hainbat esperientzia partekatuz. Cederna Garalur eta, orain arte, 25 erakunde pribatu eta publiko (Agoizko Udala, besteak beste) buru dituen ekimen honen helburua da Zangozako Eskualdearen, Pirinioaurreko eta Pirinioetako Eskualdeen artean tokiko eta sasoiko produktuak banatzeko sareak egituratzeko prozesu bati ekitea, tokiko elikadura-sistema ekonomikoak eraikiz.

“Despentsa ehuntzen” programak

tokiko elikadura katea indartzen duten ekintzak jasotzen ditu, eskualdeko nekazaritzako elikagaien baliabideak identifikatuz, elikaduraren balio katea antolatuz tokiko produktuen balioa azpimarratuz, tokiko merkatuak, erosketa publikoko sistemak abian jarritz eta sustatuz eta, jakina, herritarrak hurbileko produktu osasungarrien eskaerarekiko sentsibilizatuz.

Foru Gobernuak finantzaturako proiektua Cederna-Garalur, Gu Pirinioa (Pirinio aldeko garen-erakundea), Agenda 2030, udalak eta agroekologian inplikaturako erakundeek diseinatu

dute. Beste bi fase ere baditu: «Despentsa deskubrituz» lehen sektoreko artikulatua eta gobernantza egitura, eta «despentsa betez», horiekin hiru sektoreak batzea lortuko bailitzateke.

Proiektu honekin, 10 urtetan sendotu nahi den elikadura-gobernantzako prozesu bati hasiera ematea da erronka, Zangoza, Pirinioak eta Pirinioaurreko eskualdeak barne hartzen dituena. Lurralde-ikuspegi berri bat sustatu nahi da tokiko baliabideen kudeaketa jasangarriko eta pixkanaka ekoizpen- eta kontsumo eredu jasangarri bat hartzeko.

Emakumearen eguna ospatzeko ekitaldiak

Agoizko Udaleko kultura, berdintasun eta gizarte ongizate arloek antolatutako Emakumearen Eguna ospatzeko programa «Autodefensa feministaren gidaren» aurkezpenarekin hasi zen: “Zaindu zure espazioa», «Acción contra la trata» taldeko Alicia Giménez Garcíaena. «Gida erraz hau praktikatik sortu eta teoria bihurtzen diren jakintza horiek ekartzen jarraitzeko dator, gure begirada eta amorrua antolatzeko eta errebel- dia feminista bihurtzeko gaitasuna zabaltzeko», azaldu du hizlariak.

«Udaberri berri bat» erakusketa, kultur etxeko ezkaratzean jarri zen, eta martxoaren 19ra arte egon zen zabalik. Agoizko argazkilari taldeak 16 diptiko osatzen zituzten 32 irudiz osatutako lanarekin egin zen erakusketa. Horietan, naturaren elementuen eta emakumeen gorputzaren atalen arteko antzekotasun bisualak agertzen ziren.

Edurne Indurain fisioterapeutak emandako «Zoru pelbikoa» tailerra eman zen polikiroldegian. Tailer horretan hainbat gai landu ziren, besteak beste, zoru pelbiko ahularen kausak, patologia arruntak, hilekoaren zikloaren faseak, prebentzioa eta zainketak.

Kultur etxean, “¿Qué nos pasa a

las mujeres?» antzezlan eskaini zen. Bertan, askotan genero-indarkeria eragiten duten maitasun harreman toxikoak jorratzen dira. Testu originala eta poetikoa, musikaz eta mugimenduz lagunduta.

Astelehenean, hilak 8, elkarretaratzea egin zen udaletxearen aurrean. Jende ugari erantzun zion deialdiari, eta, bildutakoen artean, Agoizko komunitatea osatzen duten etnietako asko izan ziren. Aurten, emakume sahararrek ekitaldian parte hartzea eskatu zuten, beren mezua helarazteko. Banderak eta ikurrak lagunduta, Tindufeko errefuxiatuen kanpamenduetan emakumeek bizi duten egoera antzeztu zuten. Presente egon ziren ere, emakume errumaniar asko. Elkarretaratzeari bukaera emateko, Ane Euguik, Maite Gárrizek eta Gutik musika eskaini zuten.

Charo Beguéren «Nada es diferente después de todo» azken liburaren aurkezpenarekin osatu zen agenda, non emakume erro-matar eta baskoiei argia ematen dien. Identitaterik gabeko kolektiboa ziren, salduak, esklabizatuak eta sexualki erabiliak. Zinean ere, emakumea protagonista izan zen, Amaia Remirezen eta RAUL de la Fuenteren «Woman» dokumen-

talarekin. Karekin Kulturako Kati Leatxe Aristuk emandako “Nire egunerokoaren egunerokoa” tailerrean, emakumeek letrak, oroitzenak, istorioak eta bizitzako beste garai batzuk islatu zituzten.

MARTXOAREN BARI BURUZKO ADIERAZPEN INSTITUZIONALA.

Agoizko Udalak, politika feministekiko eta emakumeen eskubidearen aldeko konpromisoa berretsi zuen, martxoaren 8ko Emakume Langilearen Egunari buruzko adierazpen instituzionala aurrera atera zuen martxoko osoko bilkuran. Akordioaren artean, udalak emakumeen, nerabeen eta nesken ahalduzko indibidual eta kolektiborako ekintzak bultzatzeko konpromisoa hartu zuen, kolektibo feministen bidez.

Era berean, tokiko zaintza-sare komunitarioei laguntza eta baliabideak emanen dizkie. Gainera, zaintza-lanen balio sozial eta politikoa aitortzen duten kanpainak zabalduko ditu. Azkenik, genero-ikuspegia aplikatuz, iritsi berri diren pertsonentzako harrera-programak sustatuko ditu, tokiko gizarte-ehunaren parte-hartzearekin, eta arreta berezia jarriko du kolektibo zaurgarrietan.

Kultur Balantzea

Emakumeen Eguneko ospakizunek hartu zituzten martxoan antolatutako ekitaldi gehienak. Hala eta guztiz ere, hilabeteak beste diziplina batzuekin osatu zuen bere agenda kulturala.

Coro in Tempore abesbatzak «Jubilato Deo» obra eskaini zuen kultur etxean musika instrumentu talde batek lagunduta emandako kontzertuan. Bizitzaren omenaldi unibertuala da, emozio-, ospakizun- eta festa-sentimenduak transmititzen dituena; lan alai

eta oparoa, baina baita gogoetsua ere.

San Migel Ikastetxeko ikasleei zuzendutako «Oholtzara salto a Escena» ekimenak Arte Eszenikoak eraman zituen gure herriko publiko gaztearengana, Forum formatuko «Aniztasuna» antzezlanaren bidez. Antzerki mota funtsezkoa, ezinbestekoa, soziala eta parte-hartzailea, eskolan jokabide bortitzak eta arrazistak prebenitzen dituena.

Bestalde, abian da Agoitz Hiria

kontakizun laburreko lehiaketaren XIV. edizioa. Aurkezteko epea martxoaren 26an amaitu zen. Orain epaimahaiak Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ziklo bakoitzeko bi sari emateko proposamenak baloratuko ditu, gaztelaniaz zein euskaraz. Lehiaketa arrakastatsu honen helburua idazketa eta irakurketa sustatzea da, ikastetxeak eta udalak lortu nahi duten helburua.

ANTZOKI SAREAREN ZIRKUITUAK BI EMANALDI ESKAINIKO DITU AGOITZEN. Nafarroako Antzoki Sarearen zirkuituaren laugarren edizioak 16 konpainiaren 54 emanaldi programatuko ditu, Nafarroako 29 herritan. Javier Asin musikari nafarraren eta Ados Teatroa konpainiaren «Zahar Mundu Berriak», apirilaren 18an, eta Markeliñe Konpainiaren «Crusoe», musika onenaren Fetén 2020 Saria, maiatzaren 16an, Agoizko Kultur Etxean izanen dira.

Leire Unzué Villanueva, sariduna Saxiana Nazioarteko Lehiaketan

Leire Unzué Villanueva saxofonista agoizkoak irabazi du, Sergio Eslava nafarrarekin batera, Saxiana International Competition lehiaketako hirugarren saria. Lehiaketa modu birtualean egin zen, Covid-19 pandemia dela eta. 15 herrialde baino gehiagoko saxofoi jotzaile profesionalak hartu zuten parte online emandako ekitaldian, zeinetan musikariek igorritako bideoak ikusi baitziren. Bi kategoriatan banatu zen: bakarlariak eta bikoteak. Unzué eta Eslavak Christian Laubaren Ars eta Alex Minceken Karate lanek osatutako saxofoi bikotearentzako kontzertu programa aurkeztu zuten.

Lehiaketako epaimahaiak, saxofoi irakasle ospetsuek osatua, aurkeztutako programaren originaltasuna eta parte-hartzaileen exekuzio tekniko eta interpretatiboa saritu zituen. Leire Unzué eta Sergio Eslavak Nafarroako Goi Mailako Musika Kontserbatorioan egin zituzten goi mailako saxofoi ikasketak. Leirek 2012an eta 2015ean Francisco Javier Oyarzun Beka Artistikoa eskuratu zuen, eta 2017-2018 ikasturtean, Erasmus+ beka jaso zuen. Ondoren, Poitiers eta Salamancako kontserbatorioetan ikasi zuen. Sergiok Bordeleko kontserbatorioan ikasi zuen. Zorionak Leire eta Sergio!

Mikel Zabalzaren senideek Nafarroako instituzioen “babesa” eskertu dute

Idoia eta Lourdes Zabalza Nafarroako Parlamentura joan ziren Unai Hualde presidentearekin biltzera, eta horrek 1985ean gertatu zen bere anaia Mikelen heriotzari buruzko ikerketa eskatzeko Bozaramaileen Batzordeak onartutako adierazpen instituzionala eman zien.

Hain zuzen ere, Guardia Zibilak Mikel Zabalza Intxaurrondon torturatuta hil zela dioten audio argigarriak agertu ostean, «Horien edukia sakon ikertzeko» eskatu du Foru Ganberak, «Gazte nafarraren heriotzaren inguruko egia jakiteko». Foru Gobernuak ere bat egin zuen aldarrikapen horrekin.

Mikel Zabalzaren arrebeak nabarmendu dute «babestuta» sentitzen direla, eta azpimarratu dute

«garrantzitsua» dela Ganberan ordezkaritza duten talde guztiek bat egitea anaiaren heriotza argitzeko. «Ez genuen uste egingen zenik, eta oso pauso garrantzitsua da. Egia aspalditik geneukan, defendatzen ari ginen eta orain egia gizarte osoarena da», azpimarratu du Idoiak. Ildo horretan,

Nafarroako alderdi politikoei eta erakundeei gazte nafarraren heriotza ikertzeko eman beharreko pausoak emateko eskatu zieten. «Ezin da asmoen deklarazio hutsen geratu, nahiz eta egia jakin, auzia argitzeke dago», azpimarratu du Idoiak.

D ereduaren aldeko kanpainarako bideoak

Urtero bezala, datorren urtean Agoizko San Miguel ikastetxean hezkuntza prozesua hasiko duten 3 urteko haurren aurrematrikula egiteko epeaaren zabalpenaren kariatara, Agoizko Udalak D erdua (euskarazkoa) sustatzeko kanpaina bat egin du «Aspalditik

gatoz, Urrutira Goaz / No importa de dónde estamos sino a dónde vamos» lelopean.

Aurten, ohiko ekintzez gain, kanpaina bereziki zuzendu zaie Agoizko jatorria, kultura eta hizkuntza ez duten baina herrian

bizi diren gurasoei. Horretarako, 5 bideo zabaldu dira, eta horietan gurasoek D ereduaren izandako esperientziaren testigantza eman dute gurasoek. Bideoak Agoitzen hiztun gehien dituzten lau hizkuntzetan egin dira, hots, gaztelaniaz, euskaraz, arabieraz eta errumanieraz.

